



REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 5. februara 2024. godine
Br. ref.:RK2322/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI194/23

Podnosilac

Habib Gela

**Ocena ustavnosti
presude Ac.br. 1229/2020 Apelacionog suda, od 6. aprila 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Habib Gela, iz Prištine, (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) koga pred Sudom zastupa Nysret Mjeku, advokat.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Ac.br. 1229/2020] Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud) od 6. aprila 2023. godine.
3. Podnosilac zahtev je osporenu odluku primio 2. avgusta 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojim su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova osnovna prava i slobode zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 19. septembra 2023. i godine, podnosilac zahteva je predao zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 26. septembra 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [GJ. R 194/23] imenovala Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
8. Dana 4. oktobra 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva i Apelacioni sud o registraciji zahteva.
9. Dana 12. oktobra 2023. godine, Sud je obavestio Osnovni sud i Prištini o registraciji slučaja kao i zatražio od istog da obavesti Sud o datumu kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
10. Dana 13. oktobra 2023. godine, Osnovni sud u Prištini je obavestio Sud da je podnosilac zahteva primio osporenu presudu 2. avgusta 2023. godine.
11. Dana 22. januara 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva bio zaposlen u Kosovskoj Energetske Korporaciji (U daljem tekstu: poslodavac) od 1. jula 1984. godine.
13. Dana 5. februara 2016. godine, poslodavac je odlukom [br. 811] obavestio podnosioca zahteva da je 20. decembra 2016. godine, navršio starosno doba za penzionisanje.
14. Dana 14. decembra 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu pri Osnovnom sudu u Prištini, protiv poslodavca, za nadoknadu jubilarnih plata, u iznosu od 2.254,00 €, pozivajući se na član 52. Opšteg kolektivnog sporazuma Kosova.

15. Dana 11. februara 2019. godine, Osnovni sud u Prištini je presudom [C.br. 932/18] (i) u celini usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva; (ii) obavezao poslodavca da podnosiocu zahteva nadoknadi iznos od 2.254,00 € na ime tri jubilarne plate, sa kamatom od 8% koja će se obračunavati od datuma podnošenja tužbe; i (iii) obavezao poslodavca da pokrije troškove parničnog postupka. Osnovni sud je u svojoj presudi utvrdio da na osnovu člana 52. Opšteg kolektivnog sporazuma Kosova, koji je u konkretnom slučaju primenljiv, poslodavac dužan da podnosiocu zahteva isplati nadoknadu na ime tri jubilarne plate.
16. Neutvrđenog dana, poslodavac je podneo žalbu Apelacionom sudu protiv presude Prvostepenog suda, navodeći bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešnog i nepotpunog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
17. Dana 6. aprila 2023. godine, Apelacioni sud je presudom [Ac.br. 1229/2020] (i) usvojio žalbu poslodavca; (ii) odbio u celini tužbeni zahtev podnosioca žalbe; i (iii) odlučio da svaka strana snosi svoje troškove. U presudi Apelacionog suda se ističe da je Prvostepeni sud pogrešno primenio odredbe člana 52. Opšteg kolektivnog sporazuma Kosova, jer je u konkretnom slučaju kada je podnosilac zahteva navršio jubilarne godine rada, odnosno 10, 20 i 30 godina radnog iskustva, kako je predviđeno članom 52. Opšteg kolektivnog sporazuma Kosova, ovaj poslednji nije bio na snazi. Apelacioni sud u svojoj presudi dodaje sledeće: *„Na kraju, kada se izvrši ukupan obračun i sa prekidom radnog odnosa, onda proizilazi da je 10-ta godina jubileja bila 1979. godine, 20-ta godina jubileja je 1989. godine, dok je 30-ta godina jubileja navršena 1999. godine, a te godine Opšti kolektivni sporazum Kosova nije bio na snazi. Prema tome pošto Opšti kolektivni sporazum Kosova nije bio na snazi u periodu od 01.01.2015. do 31.12.2017. godine, nije imalo mogućnosti za odobrenje tužbenog zahteva, kao što je Prvostepeni sud postupio.“*

Navodi podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva navodi da je osporena presuda Apelacionog suda doneta kršeći njegova ustavna prava i slobode, konkretnije člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
19. Podnosilac zahteva navodi pred Sudom da mu je povređeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje, pozivajući se na dva slučaja Apelacionog suda, u kojima je prema podnosiocu zahteva isti odlučivalo drukčije, odnosno odbio je žalbe poslodavca.
20. Podnosilac zahteva je pred Sudom dostavio dve presude, odnosno presudu [A.C.nr.4441/19] Apelacionog suda od 25. novembra 2019. godine i presudu [CA.nr. 2500/2019] Apelacionog suda od 30. jula 2020. godine, za koje je istakao sledeće: *„Apelacioni sud je u sličnim slučajevima odlučio pozitivno u korist stranaka, kao na primer [R.A, H.M i J.B]. Shodno tome, na osnovu ovih dokaza gde je isti Sud (Apelacioni) odlučio pozitivno, u konkretnom slučaju je odlučio negativno.“*
21. Stoga, podnosilac zahteva traži od Suda da poništi osporenu odluku, ostavljajući na snagu presudu [C.nr.932/18] Osnovnog suda, od 11. februara 2019. godine, kojom je usvojen tužbeni zahtev podnosioca zahteva za nadoknadu.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

[...]

OPŠTI KOLEKTIVNI SPORAZUM KOSOVA

Član 52.

Jubilarne nagrade

1. Zaposleni ima pravo na jubilarnu nagradu i to za:

1.1. za 10 godina neprekidnog radnog iskustva kod zadnjeg poslodavca, u iznosu od jedne njegove mesečne plate;

1.2. za 20 godina neprekidnog radnog iskustva kod zadnjeg poslodavca, u iznosu od dve njegove mesečne plate;

1.3. za 30 godina neprekidnog radnog iskustva kod zadnjeg poslodavca, u iznosu od tri njegove mesečne plate.

2. Poslednji poslodavac je taj koji plaća jubilarne poklone.

3. Jubilarni poklon se plaća u roku od mesec dana, nakon ispunjivanja uslova iz ovog stava.

[...]

Član 82.

1. Ovaj Opšti Kolektivni Sporazum Kosova (OKSK), potpisan od strane Partnera pri Ekonomsko-Socijalnom Savetu Kosova, stupa na snagu od datuma: 01.01.2015. godine.

Ocena prihvatljivosti zahteva

22. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje specifikovani Zakonom i predviđeni Poslovníkom.

23. S tim u vezi, Sud se prvobitno poziva na članove 1. i 7. člana 113. [Nadležnost i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

24. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove o prihvatljivosti, kako je utvrđeno Zakonom. S tim u vezi, Sud se poziva na član 47. [Individualni zahtevi], član 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji utvrđuju sledeće:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pokrenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48.
[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.
[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od četiri (4.) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...“.

25. U pogledu ispunjenosti ovih zahteva, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva podneo zahtev u svojstvu ovlašćenog lica, i osporava presudu [Ac.br. 1229/2020] Apelacionog suda, od 6. aprila 2023. godine. Sud u nastavku primećuje da podnosilac zahteva nije podneo reviziju u Vrhovnom sudu iz razloga jer *„urednost predmeta spora u pobijanom delu presude ne prelazi 3.000 €“* kako je utvrđeno u stavu 2 člana 211. Zakona o parničnom postupku. U tom smislu, na osnovu činjenice da je predmet razmatranja zahteva osporena presuda Apelacionog suda od 6. aprila 2023. godine, Sud će oceniti da li je zahtev podnosioca zahteva podnet u roku utvrđenom u Zakonu i Poslovniku o radu. U vezi sa ovim poslednjim, na osnovu činjenice da je podnosilac zahteva podneo svoj zahtev Sudu 19. septembra 2023. godine, dok se prema povratnici dostavljenoj Sudu od strane Osnovnog suda u Prištini primećuje da je podnosilac zahteva osporenu presudu primio 2. avgusta 2023. godine, Sud nalazi da je podnosilac zahteva podneo svoj zahtev Sudu u roku određenom u Zakonu i Poslovniku o radu, nakon što je iscrpeo pravna sredstva i precizirao ustavne odredbe za koje navodi da su prekršene u njegovom slučaju.
26. Međutim, pored ovih kriterijuma, Sud takođe treba da razmotri da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti, utvrđene u pravilu 34. [Kriterijumi prihvatljivosti], odnosno podpravilu (2) Poslovnika o radu, koji utvrđuje:

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.“

27. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „*očigledno neosnovan*“ u celini ili samo u odnosu na konkretan navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je ove navode nazivati kao „*očigledno neosnovani navodi*“. Docnji su na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu kategorisati u četiri odvojene grupe: (i) navodi koji se kategorišu kao navodi „*četvrtog stepena*“; (ii) navodi koja su kategorisani sa „*očiglednim ili evidentnim nedostatkom kršenja prava*“; (iii) „*nepotkrepljeni ili neopravdani*“ navodi; i na kraju, (iv) „*zbunjujući i nejasni*“ navodi (vidi slučajeve ESLJP-a [*Kemmachev protiv Francuske, zahtev br. 17621/91*](#), kategorija (i); [*Mentzen protiv Letonije, zahtev br. 71074/01*](#), kategorija (ii) i [*Trofimchuk protiv Ukrajine, zahtev br. 4241/03*](#), kategorija (iii)).
28. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno u proceni da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu predmeta kao i relevantne navode podnosioca zahteva, u kojoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.
29. Suština slučaja se odnosi na odbijanje tužbenog zahteva podnosioca zahteva od strane redovnih sudova, koja se odnosi na njegov zahtev za naknadu jubilarnih plata od strane poslodavca. Podnosilac zahteva je podneo tužbeni zahtev Osnovnom sudu protiv poslodavca gde je tražio naknadu za tri jubilarne plate po odlasku u penziju. Osnovni sud je usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva pozivajući se na relevantne odredbe Opšteg kolektivnog sporazuma i obavezao je poslodavca da podnosiocu zahteva nadoknadi navedeni iznos. Poslodavac je nakon toga uložio žalbu Apelacionom sudu protiv prvostepene odluke, a ovaj je usvojio žalbu poslodavca, odbijajući u celosti tužbeni zahtev podnosioca zahteva, sa obrazloženjem da u konkretnom slučaju, u vreme kada je podnosilac zahteva navršio jubilarnu godinu rada, Opšti sporazum nije bio na snazi.
30. U osnovi, podnosilac zahteva navodi da je pred Sudom tretiran drugačije u odnosu na neke druge strane, gde je priložio i odluke redovnih sudova.
31. U nastavku, Sud će razraditi (i) načela i kriterijume utvrđene sudskom praksom ESLJP-a i Suda u vezi sa nedostatkom doslednosti sudskih odluka; (ii) primenu istih u konkretnom slučaju.

Načela i kriterijumi utvrđeni sudskom praksom ESLJP-a i Suda u vezi sa nedostatkom doslednosti sudskih odluka

32. S tim u vezi, Sud najpre ističe da je načela i kriterijume koje je utvrdio ESLJP, ovaj Sud, tokom razmatranja navoda podnosioca zahteva za povredu načela pravne sigurnosti kao rezultat kontradiktornih odluka, takođe primenio u svojoj sudskoj praksi, (vidi slučajeve Suda KI87/18, podnosilac zahteva „[*IF Skadeforsikring*](#)“, presuda od 27. februara 2019. godine i KI35/18, podnosilac zahteva [*Bayerische Versicherungsverband*](#), presuda od 6. januara 2019. godine, gde je Sud, između ostalog, utvrdio povredu člana 31. Ustava, u odnosu na član 6. EKLJP-a zbog povrede načela pravne sigurnosti, kao rezultat divergencija u sudskoj praksi ESLJP-a).
33. U svetlu razvoja opštih načela u vezi sa nedostatkom doslednosti, uspostavljenih kroz sudsku praksu, Sud se prvo poziva na sudsku praksu ESLJP-a, koja je više puta naglašavala da je jedna od bitnih komponenti vladavine prava pravna sigurnost, koja, između ostalog, garantuje određenu sigurnost u pravnim situacijama i doprinosi poverenju javnosti u sudove (vidi slučaj ESLJP-a *Brumărescu protiv Rumunije*, zahtev [*br. 28342/95*](#), stav 61.; slučaj *Ștefănică i drugi protiv Rumunije*, zahtev [*br. 38155/02*](#),

presuda od 2. novembra 2010. godine, , stav 38. i slučaj *Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske*, [br. 13279/05](#), presuda od 20. oktobra 2011. godine, stav 56.).

34. Prema ESLJP-u: „*prisustvo protivrečnih sudskih odluka, s druge strane, može stvoriti situacije pravne nesigurnosti, koja bi umanjila poverenje javnosti u pravosudni sistem.*“ (vidi slučaj *Paduraru protiv Rumunije*, zahtev [br. 63252/00](#), stav 98.; *Vinčić i drugi protiv Srbije*, zahtevi [br. 44698/06](#), stav 56., presuda od 1. decembra 2009. godine; i slučaj *Ştefănică i drugi protiv Rumunije*, citiran iznad, stav 38.). ESLJP je, međutim, precizirao da ne postoji stečeno pravo na doslednost sudske prakse. (Vidi slučaj *Unédic protiv Francuske*, zahtev [br. 20153/04](#), stav 74., 18. decembar 2008. godine, vidi slučaj citiran iznad *Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske*, stav 56., vidi takođe gore citiran slučaj Suda KI35/18, podnosilac zahteva *Bayerische Versicherungsverband*, stav 65., kao i slučaj KI42/17, podnosilac zahteva *Kushtrim Ibraj*, rešenje o neprihvatljivosti, od 25. januara 2018. godine, stav 33.).
35. U nastavku, ESLJP je uspostavio tri osnovna kriterijuma, koji su prihvaćeni i u sudskoj praksi Suda radi utvrđivanja da li navedena divergencija sudskih odluka sadrži povredu člana 6. EKLJP-a, i koji utvrđuju sledeće: (i) da li postoje „*duboke i dugoročne*“ razlike u sudskoj praksi ; (ii) da li domaći zakon uspostavlja sposobne mehanizme koji mogu da reše takve divergencije; i (iii) da li su ti mehanizmi primenjeni i sa kakvim efektom (u ovom kontekstu, vidi slučajeve ESLJP-a, *Beian protiv Rumunije* (br.1), zahtev [br. 30658/05](#), presuda od 6. decembra 2007. godine, stavovi 37.-39.; *Grčko-katolička parohija Lupen i drugi protiv Rumunije*, zahtev [br. 76943/11](#), presuda od 29. novembra 2016. godine, stavovi 116.-135., *Iordan Iordanov i drugi protiv Bugarske*, zahtev [br. 23530/02](#), presuda od 2. jula 2009. godine, stavovi 49.-50., *Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske*, citiran iznad, stav 53.; i vidi slučaj Suda KI29/17, podnosilac zahteva *Adem Zhegrova*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. septembra 2017. godine, stav 51.; i vidi takođe slučajeve Suda, citirane iznad, KI42/17, podnosilac zahteva *Kushtrim Ibraj*, stav 39; KI87/17, podnosilac zahteva „*IF Skadiforsikring*“, citiran gore, stav 67.; KI35/18, podnosilac zahteva „*Bayerische Versicherungsverband*“, citiran iznad, stav 70.; KI107/19, podnosilac zahteva *Gafurr Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 11. marta 2020. godine).
36. Sud primećuje da ESLJP, dok je razvijao koncept „*dubokih i dugoročnih razlika*“ takođe uzeo u obzir da li je neslaganje izolovano ili utiče na veliki broj ljudi (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a, *Grčko-katolička parohija Lupen i drugi protiv Rumunije*, citiran iznad, stav 135.).
37. Sud, s tim u vezi, takođe naglašava da ESLJP nije utvrdio povredu člana 6. EKLJP-a u slučajevima divergentne sudske prakse čak i ako je to uticalo na veliki broj ljudi u vezi sa istim pitanjem tokom kratkog vremenskog perioda, pre nego što su relevantne protivrečnosti rešene od strane viših sudova, dajući tako mogućnost državnim mehanizmima da obezbede odgovarajuću doslednost (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a, *Albu i drugi protiv Rumunije*, presuda od 10. maja 2012. godine, stavovi 42.–43.).
38. Ovo poslednje se odnosi na drugi i treći kriterijum, odnosno na postojanje mehanizma sposobnog da reši nedoslednosti u sudskoj praksi i da li je ovaj mehanizam korišćen i sa kojim efektom. S tim u vezi, ESLJP je prvobitno utvrdio da nepostojanje takvog mehanizma predstavlja kršenje prava na redovan sudski postupak, zagarantovan članom 6. EKLJP-a (vidi, u ovom kontekstu, *Tudor Tudor protiv Rumunije*, zahtev [br. 21911/03](#), presuda od 4. marta 2009. godine, stavovi 30.-32.; i *Ştefănică i drugi protiv Rumunije*, presuda od 2. februara 2010. godine, stavovi 37.-38.; i *Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske*, citiran iznad, stav 54.).

Primena ovih načela i kriterijuma u okolnostima konkretnog slučaja

39. U nastavku, Sud će primeniti principe razrađene iznad u okolnostima konkretnog slučaja, primenjujući kriterijume na osnovu kojih Sud i ESLJP tretiraju pitanja divergencije u odnosu na sudsku praksu, počevši od ocene da li su u okolnostima konkretnog slučaja, (i) navodne divergencije u sudskoj praksi „*duboke i dugoročne*“; i ako je to slučaj, (ii) postojanje mehanizama koji mogu da razreše dotičnu divergenciju; i (iii) procenu da li su ovi mehanizmi primenjeni i sa kakvim efektom, u okolnostima konkretnog slučaja.
40. U početku, Sud takođe treba da ponovi da, na osnovu sudske prakse ESLJP-a i Suda, nije njegova funkcija da upoređuje različite odluke redovnih sudova, čak i ako su donete u naizgled sličnim postupcima, pošto njihova nezavisnost mora biti poštovana (vidi slučaj ESLJP-a *Adamsons protiv Letonije*, citiran iznad, stav 118.; vidi takođe i slučajeve Suda KI87/18 podnosilac zahteva *IF Skadeforsikring*; KI35/18, podnosilac zahteva *Bayerische Versicherungsverband*, citirani iznad).
41. Pored toga, podnosilac zahteva u vezi sa navodima o ustavnoj povredi osnovnih prava i sloboda kao rezultat divergencija u sudskoj praksi, mora da iznese Sudu relevantne argumente u pogledu činjenične i pravne sličnosti predmeta za koje se navodi da su različito rešeni od strane redovnih sudova, rezultirajući suprotnim odlukama u sudskoj praksi i koje je moglo rezultirati kršenjem njihovih ustavnih prava i sloboda zagarantovanih članom 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a (vidi gore citiran slučaj KI35/18, podnosilac *Bayerische Versicherungsverband*, stav 76.).
42. S tim u vezi, ESLJP priznaje da je mogućnost divergencija u sudskoj praksi prirodna karakteristika svakog pravosudnog sistema zasnovanog na sistemu nacionalnih sudova koji imaju vlast nad svojom teritorijalnom nadležnošću. Takođe priznaje da takve razlike mogu nastati, kao u ovom slučaju, unutar iste nadležnosti. Ovo samo po sebi ne može biti u suprotnosti sa pravom koje garantuje EKLJP (vidi, s tim u vezi, slučaj ESLJP-a *Santos Pinto protiv Portugala*, zahtev 39005/04, presuda od 20. maja 2008. godine, stav 41.).
43. U tom pravcu, Sud prvo podseća navod podnosioca zahteva koji navodi da njegov slučaj nije tretiran na isti način u odnosu na druge slučajeve, uprkos sličnim činjeničnim i pravnim okolnostima, dodavši sledeće: „*Apelacioni sud je u sličnim slučajevima odlučio pozitivno u korist stranaka, kao na primer [R.A, H.M i J.B]. Shodno tome, na osnovu ovih dokaza gde je isti Sud (Apelacioni) odlučio pozitivno, u konkretnom slučaju je odlučio negativno.*“
44. Sud primećuje da u oba slučaja koje je podnosilac zahteva dostavio pred Sudom u prilog svom navodu o povredi člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, kao rezultat divergencije sudske prakse, navodeći da imaju iste okolnosti kao njegov slučaj, u oba slučaja su parnične strane takođe radnici kod istog poslodavca. Podnosilac zahteva je pred Sudom dostavio dve presude Apelacionog suda za različite slučajeve, sa navodom da isti sadrže isto činjenično stanje.
45. Sud, vraćajući se na navod podnosioca zahteva da su redovni sudovi, odnosno Apelacioni sud, u dva slična slučaja odlučio drugačije, Sud podseća da je u gore navedenim slučajevima KI87/18, KI35/18, utvrdio povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, zbog povrede načela pravne bezbednosti kao rezultat divergencije sudske prakse. U slučaju KI87/18, u oceni 3. (tri) slučaja Vrhovnog suda, donetih u vremenskom periodu od 3. (tri) godina, i u slučaju KI35/18 u oceni 9. (devet) slučaja Vrhovnog suda, donetih u vremenskom periodu od 5. (pet) godina, i nakon što je utvrdio

da (i) postoje „*duboke i dugoročne razlike*“; (ii) da je postojao mehanizam Vrhovnog suda za usklađivanje sudske prakse; ali (iii) da gore pomenuti mehanizam nije korišćen (vidi slučajeve Suda KI87/18, citiran iznad, stav 79. i stavove 81. do 85.; i slučaj KI 35/18 citiran iznad, stav 70. i stavove 110.-111.).

46. Dok je Sud u svojim slučajevima KI29/17, KI42/17, KI35/18 i KI107/19 citiranih iznad ocenio da se „*duboke i dugoročne razlike*“ ne mogu konstatovati u poređenju samo 2 (dva) slučajeve, čak i ako isto mogu biti kontradiktorni. U ovom slučaju, u takvoj okolnosti, kada se podnosioci zahteva pozivaju samo na jednu odluku koja sadrži nalaz i zaključak različit od odluke donete u slučaju podnosioca zahteva, Sud nije našao da je povređeno načelo pravne sigurnosti (vidi slučajeve Suda: K29/17 citiran iznad, stav 53.; KI42/17 citiran iznad, stav 44.; KI35/18 citiran iznad, stavovi 104. i 114.; i KI107/19 citiran iznad, stav 75.).
47. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća da je podnosilac zahteva dostavio presudu [A.C.nr.4441/19] Apelacionog suda od 25. novembra 2019. godine i presudu [Ca.nr.2500/19] Apelacionog suda od 30. jula 2020. godine, ne dostavivši ostale podneske u vezi sa ova dva slučajeve, za koje je tvrdio činjeničnu u pravnu vezu sa svojim slučajem.
48. Međutim, pozivajući se na slučajeve koje je podnosilac zahteva uputio, Sud primećuje da je u oba slučaja Prvostepeni sud usvojio zahteve zaposlenih za naknadu jubilarne plata. Nakon žalbe poslodavca Apelacionom sudu, ovaj je svojim presudama donetim, jednu 2019. godine i drugu 2020. godine odbio žalbe poslodavca sa obrazloženjem da je u vreme podnošenja tužbe zaposlenih za naknadu jubilarne plata Opšti kolektivni sporazum bio na snazi.
49. Dok u slučaju podnosioca zahteva, Sud podseća da je Osnovni sud usvojio tužbu podnosioca zahteva sa obrazloženjem da je prema odredbama Opšteg kolektivnog sporazuma Kosova, koji je prema Osnovnom sudu bio primenljiv, obavezao poslodavca da nadoknadi podnosiocu zahteva tri jubilarne plate Apelacioni sud, postupajući po žalbi poslodavca, istu usvaja odbijajući tužbeni zahtev podnosioca zahteva iz razloga što je Prvostepeni sud pogrešno primenio odredbe člana 52. Opšteg kolektivnog sporazuma Kosova, jer u konkretnom slučaju, kada je podnosilac zahteva navršio jubilarne godine rada, odnosno 10, 20 i 30 godina radnog staža, kako je predviđeno članom 52. u Opštem kolektivnom sporazumu Kosova, isti nije bio na snazi.
50. Sud takođe podseća da je za pitanja jubilarne plata Vrhovni sud 27. februara 2023. godine doneo i pravno mišljenje o jubilarnim nagradama, u kojem se, između ostalog, ističe:

Primenljivi sporazum/ ugovori:

„II. Opšti kolektivni sporazum Kosova zaključen 18.03.2014.godine, i potpisan od strane Organizacije poslodavaca (Privredna komora Kosova i Kosovska poslovna alijansa), Organizacije zaposlenih (Unija nezavisnih sindikata Kosova), kao i Vlada Republike Kosova, (Ministarstvo rada i socijalnog staranja), (u daljem tekstu: Opšti kolektivni sporazum Kosova) primenjuje se u vremenskom periodu od 01.01.2015 do 31.12.2017. godine.“

Uslovi za ostvarivanje prava na jubilarnu nagradu:

„VI. Zaposleni na osnovu Opšteg kolektivnog sporazuma Kosova, ima pravo na jubilarnu nagradu kako je definisano u članu 52 ovog sporazuma, ako su ispunjeni ovi uslovi i to: a) da se jubilarne godine rada od 10, 20 i 30 godina navršava u

ureme kada se primenjuje ovaj sporazum kao u tački II ovog pravnog mišljenja, i b) radni staž od 10, 20 i 30 godina treba biti neprekidan kod poslednjeg poslodavca.“

51. Iz gore navedenog, Sud nalazi da je odlučivanje Apelacionog suda, u činjeničnim i pravnim okolnostima konkretnog slučaja u skladu i sa pravnim mišljenjem za jubilarnu nagradu, donetim iz opšte sednice Vrhovnog suda, od 27. februara 2023. godine, kako je elaborirano iznad.
52. U tom pravcu, Sud smatra da je osporena presuda Apelacionog suda obrazložena i da se za tumačenje poslednjeg, u pogledu iznetih činjenica za ocenu od strane podnosioca zahteva, može se reći da je proizvoljno, neopravdano ili da je moglo uticati na pravično suđenje, već je jednostavno bilo pitanje tumačenja i primene zakona (vidi, na analogan način slučaj KI29/17, podnosilac zahteva *Adem Zhegrova*, citiran iznad, stav 57.).
53. Podsećajući na obavezu utvrđenu sudskom praksom Suda da podnosioci zahteva moraju da iznesu Sudu relevantne argumente u vezi sa činjeničnom i pravnom sličnošću slučajeva za koje se navodi da su ih redovni sudovi različito rešavali, rezultirajući protivrečnim odlukama u sudskoj praksi, Sud primećuje da sem podnošenja dveju odluka Apelacionog suda, gde podnosilac zahteva tvrdi slične činjenične i pravne okolnosti kao one u njegovom slučaju, podnosilac zahteva nije uspeo da iznese dodatne argumente Sudu, niti druge slučajeve o kojima je Apelacioni sud odlučivao drugačije, i stoga da podrži njegov navod o povredi pravne sigurnosti kao rezultat protivrečnih odluka u redovnim sudovima.
54. Stoga, u svetlu svoje sudske prakse, Sud ocenjuje da nije moguće utvrditi postojanje „*dubokih i kontinuiranih razlika*“ u sudskoj praksi Apelacionog suda koje ugrožavaju načelo pravne sigurnosti, pozivajući se na dve presude Apelacionog suda (vidi, na analogan način slučaj KI29/17, podnosilac zahteva *Adem Zhegrova*, citiran iznad, stav 53.).
55. Stoga, Sud smatra da ni broj presuda koje su predstavljene kao protivrečne, ni način na koji je Apelacioni sud ocenio i tretirao slučaj podnosioca zahteva, ne stvaraju dovoljan osnov da se opravda navod o povredi načela pravne sigurnosti, kao rezultat protivrečnih odluka redovnih sudova (vidi slučaj KI29/17, citiran iznad, stav 58.).

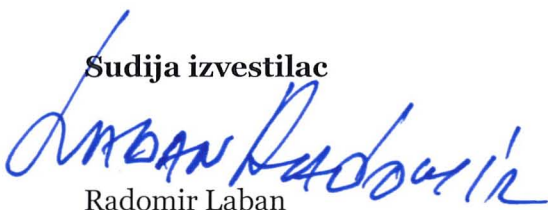
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 47. i 48. Zakona i u skladu sa pravilima 34. (1) (d) i (2), kao i 48. (1) (b) Poslovnika o radu, dana 22. januara 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

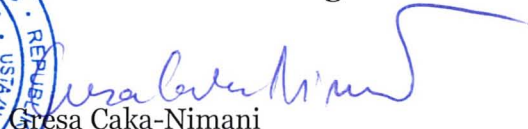
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovu rešenje u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 4. člana 20. Zakona; i
- IV. DA UTVRDI da ova rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac


Radomir Laban



Predsednica Ustavnog suda


Gresa Caka-Nimani